

Zpravodaj křesťanů z Juliánova, Vinohrad a Židenic

SIARD

kostel sv. Cyrila a Metoděje

Číslo 2, ročník 21

www.farnostzidenice.cz

vychází 5. března 2014

Farnost Brno - Židenice u x
www.farnostzidenice.cz

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST U KOSTELA SV. CYRILA A METODĚJE

BRNO-ŽIDENICE

ÚVOD
INFORMACE
AKTUALITY
ŽIVOT FARNOSTI
FARNOST
FOT

NOVÉ WEBOVÉ STRÁNKY!!

UDÁLO SE VE FARNOSTI

20 únor
Tříkrálová sbírka
20 / 02 / 2014

První dva lednové týdny tohoto roku byla v ČR opět pořádána Tříkrálová sbírka. A i my z naší farnosti jsme se do ní zapojili. Vytvořili jsme na hořčičích a ministrantských schůzkách ...
[» celý článek](#)

18 únor
Nedělní katecheze pro děti v křestní kapli
18 / 02 / 2014

Možná jste se už pár krát divili, kam mzí děti během kázání. Ráda bych vám to vysvětlila, jelikož to není vůbec nic nekalého. Nápad se takto scházet se zrodil přímo od maminek. Pak už jen ...
[» celý článek](#)

[další články...](#)

FARNOST OZNAMUJE

Pout' do Lourdes
Přijměte pozvání na farní pout' nejen do Lourdes. Navštívíme i jiná místa - Nevers, R...
[» více](#)

Pozvání na páteční růženc na Cyrille
Každý pátek v 15:00 je na Cyrille u kříže modlitba růžence za farnost a za město. Přítalup z ul. Hrozňatovy je otevřen o...
[» více](#)

OHLÁŠKY

[SVÁTOST SMÍŘENÍ](#)

[BOHOSLUŽBY](#)

[KALENDRÁŘ](#)

str. 3 | Doba postní

str. 8 | Farní knihona

str. 4 | Ekumenická bohoslužba

str. 7 | Poděkování židenickým koledníkům

str. 6 | Co je to Postní almužna a jak s ní naložit?

str. 7 | Den s blahoslavenou Chiarou Luce Badano

Bere na ramena kříž

Strom o zpěv ptáků orvaný,
strom na dřev obnažený k bezživotí,
strom pahýl stromu, kostra úpěnlivá,
kde ani červ už nemá kam se skrýt –
hle kříž!

Až do chvíle, než přijde zahradník
a sám, on sám jej do skal zasadí
a krví lásky zalije, svou krví stvořitelskou,
on sám.

A zatímco vůkol vyje smrt
marná jak samo vytí, jež se neslyší,
zahradník v haleně prosáklé bídou světa
smrt klenbu chrámu na ramena zdvihá.
Vykročil.

Neboť svět je třeba stvořit znova,
aby nezhylnul.

Václav Renč

Uzávěrka - duben

Uzávěrka pro příští číslo zpravodaje Siard,
které vyjde v neděli Zmrtvýchvstání Páně,
bude **6.4.**

Ondřej Veselý
šéfredaktor

Nové webové stránky farnosti

Od neděle 23. 2. jsou v provozu nové
webové stránky naší farnosti na adrese
www.farnostzidenice.cz. Mimo jiných novi-
nek se můžete přihlásit k odběru ohlášek.
Prosíme také, zda-li někdo nemá na zapůj-
čení fotografie předchozích kněží v naší
farnosti. Velké díky za výborně odvedenou
práci patří autorům - Vít Kobza, ml. a Vít
Kobza st.

Rok rodiny

Pro tentokrát se z našeho okénka budeme
muset vyklonit více než jindy – směrem
k Organizaci spojených národů. Ta vyhlásila
letošní rok jako rok oslav *20. výročí Meziná-
rodního roku rodiny*. Kdo žije v rodině, jistě
pochopí, že „rodina je ohrožený živočišný
druh“. OSN obrací pozornost na následující
témata: mezigenerační solidaritu, ohrožení

SIARD – Zpravodaj křesťanů z Juliánova, Vinohrad a Židenic

Vydává Římskokatolická farnost u chrámu sv. Cyrila a Metoděje, Nopova 84, 615 00, Brno 15, tel. 548 530 034.
Připravuje redakční rada vedená Ondřejem Veselým, za obsah článku odpovídá autor.

ZPRAVODAJ JE NEPRODEJNÝ. URČENO PRO VNITŘNÍ POTŘEBU.

Finanční příspěvky pro farnost můžete zasílat na **účet č. 21 00 49 19 18/2010.**

Variabilní symbol: rodné číslo, **specifický symbol:** podle účelu použití.

Doba postní

chudobou a slučitelnost rodiny a zaměstnání. Zájem OSN je jistě vítanou výzvou ke spolupráci i pro nás, křesťany. V čem bude spočívat? Texty přijaté 3. výborem Valného shromáždění OSN (v češtině jsou na www.rodiny.cz) se zaměřují převážně na existující nespravedlivé společenské postavení s ohledem na hmotnou nouzi. Její tíži si my, žijící v nejbohatší části světa, stěží dokážeme představit. Proto se nás zaměření zvolené OSN dotýká jen částečně. O to víc je přínosné, že se k oslavám připojila i Česká biskupská konference. Jako nejviditelnější aktivitu Roku rodiny poslouží **celonárodní pouť rodin ve Žďáře nad Sázavou**, která se bude konat **30. srpna** letošního roku. Hlavním tématem Roku je téma posledního Světového setkání rodin – práce a slavení. Pod tíhou pracovních povinností mnozí klesají a možnost slavení se tak odsouvá často kamsi do neurčita.

V následujících měsících budou k dispozici katecheze pro všechny děti, mládež i dospělé. Už teď se můžeme věnovat katechezím vydaným Papežskou radou pro rodinu u příležitosti zmíněného Světového setkání rodin. Jsou ke stažení na http://www.rodiny.cz/f/file/katecheze_2012.pdf. Jsou obsahově velmi bohaté a jistě jsme je ještě nestihli zcela vstřebat.

Marie Oujezdská, st.

„Liturgie postní doby nás vede k vnitřní duchovní obnově a vybízí nás k větší soustředěnosti, sebeovládání, kajicnosti a smírnému odčiňování hříchů.“ Tolik Liturgický kalendář (starší vydání). Účelem doby postní je tedy příprava věřících na duchovní zmrtvýchvstání o Velikonocích. Prostředkem přípravy na Velikonoce je půst, pokání a rozjímání o utrpení Páně. Půst byl přípravou na Velikonoce už od prvních dob, ale zpočátku netrval celých 40 dní. Tertullian (významný starokřesťanský teolog nar. kolem r. 150) znal jen dva všeobecně platné postní dny před Velikonocemi: Velký pátek a Bílou sobotu. V polovině 3. století trval půst celý Svatý týden a za Nicejského sněmu (r. 325) už 40 dní. Motivem byl čtyřicetidenní půst Ježíše Krista před začátkem jeho veřejného působení.

Půst původně spočíval v úplné lačnosti až do západu slunce a potom bylo možné požívat jen chléb, sůl, vodu, zeleninu a suché plody. Od 9. století pak byly postupně zaváděny úlevy až do dnešní pouze symbolické podoby. Proč se vlastně lidé postí (či spíše postili)? Otcové církve zdůrazňovali, že člověka o ráj připravila nestřídmost, touha jíst zakázané ovoce. Tomu se může rozumět jenom obrazně, a proto z toho plyne i obrazný závěr pro duchovní život. Sv. Jan Klimak nešetří vtípem, když se posmívá „tlustým ptákům, kteří nemohou vzlétnout do výšin,“ nebo když zdůvodňuje nedostatek modlitby u lidí

příliš sytých tím, že „páry z břicha stoupají do hlavy a zatemní ji takovým mrakem, že ho světlo Ducha svatého nepronikne.“

Při přílišné závislosti na jídle i na jiných hmotných věcech pozornost pro duchovní poselství uniká. Proto je cvičení se v sebeovládání (těeba i postem) potřebné k prohloubení duchovního života, aby byl stále víc ve středu naší pozornosti Bůh – Láska.

A nyní se opět můžeme zamyslet nad úvodním citátem z Liturgického kalendáře.

Vybral a upravil Jan Kabeláč

Ekumenická bohoslužba

V lednu tohoto roku jsme se v jednom sobotním podvečeru sešli s věřícími evangelické církve při společné bohoslužbě v našem chrámě. Probíhal Týden modliteb za sjednocení křesťanů, a naše farnost se tak mohla i tímto způsobem zapojit do proseb o jednotu všech, kteří nosí Kristovo jméno. Požádali jsme paní Marii Oujezdskou, aby se s námi podělila o dojmy z tohoto setkání.

Můžeš nám přiblížit ekumenickou bohoslužbu, která se konala nedávno v našem kostele? Z minulých let si vzpomínám na radostnou atmosféru, která tato setkání vždy provází.

Nejvíce mi utkvělo v paměti kázání hosta, evangelického faráře Pavla Kašpara. Kázal na evangelium následující neděle, které se četlo v katolické církvi. Bylo z první kapitoly Janova evangelia, verš 29 - 34. Pavel

Kašpar se zaměřil na stěžejní výpověď Jana Křtitele Hle, beránek Boží, který snímá hříchy světa. Pro mne bylo velmi obohacující, že kazatel nehovořil o hříších, ale o hříchu, kterým je nepřijetí Boha. Ježíš je ten, který umožňuje pravý vztah s Bohem...

Atmosféra ekumenických bohoslužeb mi vždy připomene, že pokud se scházíme v kostele jako katolíci, zdaleka nejsme „všichni“. Také vnímám, že se právě sešli lidé dobré vůle, tedy ti, kterým stálo za to přijít jaksi nad rámec běžného církevního života. V tomto smyslu je možné určitě prožívat radost.

Ekumenické bohoslužby už mají v naší farnosti jistou tradici. Vzpomínáš si, jak dlouho se takto scházíme? Jak často můžeme navštívit u nás nebo v okolí naší farnosti ekumenická setkání, modlitby, bohoslužby...?

Ekumenická setkání se konají od šedesátých let. Před tím měl katolík pod hříchem zakázáno účastnit se bohoslužeb nekatolických

denominací. Tehdejší židenický kaplan a pozdější farář P. František Batka začal navštěvovat biblické hodiny v židenickém sboru Církve československé evangelické. Později přátelské vztahy pokračovaly jak po linii duchovních, tak mezi mladými. Pro nákup výtisků prvního vydání ekumenického překladu Písma svatého v roce 1979 jeli společně do Olomouce tehdejší katolický farář František Trtílek a evangelický farář Vladimír Doule, který si vysloužil svými ekumenickými aktivitami nelibost církevního tajemníka (převážel z tehdejší NDR knihy s duchovním obsahem a rozdával je každému, kdo o ně požádal). Nynější člen salesiánské generální rady P. Václav Klement, SDB se skamarádil ve škole s dcerou faráře Douleho Ester a vznikla další nová přátelství trvající dodnes.

Do sboru na Jílkovu ulici jsme zváni každou třetí středu v měsíci na ekumenickou modlitbu se zpěvy z Taizé.

Letos jsem u nás na ekumenické bohoslužbě nebyla a slyšela jsem, že nás katolíků jakožto hostitelů také nebylo příliš mnoho. Myslíš si, že jsme v tomto ohledu méně soudržní než lidé z jiných denominací, že nám ekumenické snahy neříkají tolik, nebo bylo tomu třeba v minulých letech jinak?

Ano, farář Kašpar prý v sakristii položitěm řekl našemu faráři Benešovi, že si alespoň zkusí, jaké to je být v diaspoře. Skóre 20 domácích, katolíků, bylo v porovnání s asi 25 hosty opravdu žalostné, když uvážíme,

že se nás k nedělním bohoslužbám schází téměř desetinásobek...

Míra soudržnosti, myslím, souvisí i s počtem věřících. V tom to máme stále ještě těžší. Na druhé straně mám dojem, že si jako katolíci stačíme. Nakolik je to dobře, ať posoudí každý sám.

Máš nějaké osobní postřehy ze setkání s křesťany z jiných denominací, které by mohly být pro nás povzbuzením a inspirací?

Myslím, že bychom obě mohly povídat o Taizé. Tam jsem pochopila, že hlavním důvodem ekumenických setkání není setkání samotné, ale že by mělo být zaměřeno na modlitbu s prosbou o pojmenovávání a nalézání společných cílů ve vztahu k těm, kteří nevědí, že Bohu je možno věřit, skládat v Něho svoji naději a učit se Jej milovat.

*Rozhovor s M. Oujezdskou připravila
L. Fediovičová*

Dětský karneval

V neděli 9. února se od 14 hodin na oratoři sešlo plno dětí, které vypadaly jako kovbojové, indiáni, princezny, kočky, žabičky, tygřiči... Již počtvrté se totiž konal na oratoři našeho kostela karneval dětí z naší farnosti. Na programu bylo tancování, soutěže a také přišel kouzelník. Pro malé tanečnický připravily maminky občerstvení, které přišlo všem vhod. Také jsme si zazpívali s kytarou

Dětský karneval na oratoři kostela

a pomodlili se s jáhnem Karlem. Bylo nám spolu dobře, dětem se karneval líbil, a tak se již těšíme na další.

tety Petra a Martina

Co to je Postní almužna a jak s ní naložit?

V letošním roce proběhne již šestý ročník pastoračně–sociálního projektu Postní almužna. Co je to Postní almužna, jaká je její idea a možnosti jejího využití? Nad tím se chci nyní krátce zamyslet.

Jedná se o návrat k prastaré církevní praxi, kterou vyjadřují slova ravennského biskupa z 5. století sv. Petra Chryzologa: „*Kdo se modlí, ať se postí. Kdo se postí, ať je milosrdný.*“ Jde o bravurní vyjádření vzájemného vztahu mod-

litby a sociální angažovanosti, který je jedním z podstatných prvků křesťanství. Opírá se o slova Ježíše Krista o posledním soudu (Mt 25, 31–46) a o jeho výrok: „*Jak chcete, aby lidé jednali s vámi, tak jedněte vy s nimi.*“ (Lk 6, 31) Ozvěnou a modifikací tohoto výroku jsou opět slova již citovaného ravennského biskupa: „*Kdo chce najít Boží srdce otevřené, ať nezavírá svoje před tím, kdo jej prosí.*“ Všechny tyto citace dokládají velice silný sociální náboj, který je v křesťanství přítomen.

Postní almužna se může stát jednou z cest, jak oživit smysl pro obět a sebeodříkání v životě křesťanů a posléze i celé společnosti a dát tomuto počínání pozitivní předznačení. Slovo almužna pochází z řeckého elemósyné, což znamená milosrdenství. Jde

o nové uchopení starobylé tradice. Z tohoto důvodu se též otevírají nové možnosti jejího využití. V zásadě se nabízejí dva způsoby. První je, že si Charita nechá všechny nebo většinu nastřádaných peněz na provoz svých vlastních projektů. Druhý způsob v sobě zahrnuje možnost ponechání finančních prostředků ve farnostech, v nichž se vybraly, pod podmínkou, že farnosti tyto prostředky použijí k obnově či rozvoji vlastních sociálních aktivit. Rozhodnutí leží v podstatě na farnostech.

Jedním z úkolů Charity je podporovat a rozvíjet dobročinnost uvnitř i vně církevního společenství. Proto je jejím záměrem poskytovat peníze z Postní almužny na obnovení práce farních charit. Zdá se, že doba spontánního nadšení, která byla charakteristická pro první polovinu devadesátých let, je nenávratně pryč. Obnovení této důležité složky života církve vyžaduje nový impuls. Zdá se mi šťastné, že tento impuls je spojen se samotným obsahem postní doby. Zřejmě se to neobejde bez ducha oběti, kterého máme možnost oživit právě v postní době. Ježíš sám na sobě nás učí tomuto principu, který je základním předpokladem rozvoje veškerého života na zemi: „*Amen, amen, pravím vám, jestliže pšeničné zrna nepadne do země a nezemře, zůstane samo. Zemře-li však, vydá mnohý užitek.*“ (Jan 12, 24)

*Pavel Hruban
duchovní asistent pro charitní služby v Brně*

Poděkování židenickým koledníkům

Na začátku minulého měsíce proběhl již čtrnáctý ročník Tříkrálové sbírky. Rád bych touto cestou poděkoval všem našim židenickým koledníkům, kteří v letošním roce vyrazili do ulic. Vykoledovali 17 731 Kč.

To však není všechno, co udělali. V roli tří králů podali svědectví o Naději, s níž se setkali o Vánocích. Patří jim díky za to, že s touto Nadějí seznámili obyvatele Židenic a do jejich domů přinesli požehnání, které vyjadřuje nápis nade dveřmi: K + M + B (Kristus mansionem benedicat – Kristus ať požehná tento příbytek).

Tento nápis nás provází celý rok. Setkáváme se s ním na veřejích našich domů. Připomíná nám, že Boží požehnání spočívá nejen na domě, na němž je napsán, ale na každém z nás, na celých Židenicích, celém Brně, na celém světě. Na nás všech. A dává nám příležitost zamyslet se, co s tímto požehnaním můžeme udělat. Také toto poselství nám může Tříkrálová sbírka zprostředkovat.

*Pavel Hruban
duchovní asistent pro charitní služby v Brně*

Den s blahosladenou Chiarou Luce Badano

V polovině března se v prostorách Biskupského gymnázia v Brně uskuteční Den s blahosladenou Chiarou Luce Badano.

Tato italská dívka zemřela v roce 1990 jako velmi mladá (19 let) na rakovinu. Již v roce 2010 byla blahořečená papežem Benediktem XVI. a její život byl dán za příklad mladým lidem dnešní doby. Rodiče Chiary Luce Badano měli osobní svědectví o své dceři na Celostátním setkání mládeže ve Žďáru nad Sázavou v roce 2012.

Bližší představení této mladé blahoslavené a stylu jejího života inicioval olomoucký arcibiskup Jan Graubner a připravují ho mladí z hnutí Fokoláre. Na účastníky čeká pestrý program, který se bude skládat z osobních svědectví, filmových ukázek, workshopů nebo diskuzních skupinek, jež blíže představí způsob života, kterým Chiara Luce dosáhla spojení s Bohem. Setkání se uskuteční **v sobotu 15. března 2014** a zváni jsou všichni mladí od 14 let. Více informací naleznete na plakátku nebo na webových stránkách chiaraluce.naplno.net

Tereza Petrášová

XIV. Pochod pro život 2014

Dítě je to nejdražší, co jsme dostali. Jsme pro život. Jsme kreativní.

Každoročního Pochodu pro život v Praze se účastní tisíce lidí. Přicházejí proto, aby každá nečekaně těhotná maminka v naší zemi věděla, že jsou zde lidé ochotní jí pomoci. V loňském roce přišlo o život dalších 23 tisíc dětí. Možná jen jejich maminkám nikdo neřekl, že na potrat jít nemusí.

Pochod pro život začíná 29. března 2014

ve 14:15 na Mariánském náměstí a pokračuje průvodem centrem Prahy na Václavské náměstí k soše sv. Václava, kde bude zakončen krátkým programem. Od 9 hodin proběhne diskusní panel s osobnostmi veřejného života (Dominikánský klášter, Jilská 7a, Praha).

Vzhledem k množství účastníků v minulých letech budou před Pochodem pro život slouženy ve 12.30 následující mše svaté:

- Pontifikální mše svatá u sv. Jiljí – kardinál Dominik Duka, arcibiskup pražský
- Liturgie v řeckokatolické katedrále sv. Klimenta – Ladislav Hučko, apoštolský exarcha
- Pontifikální mše svatá pro cizojazyčné účastníky u Pražského Jezulátka – Andreas Laun, světitel biskup salcburský.

<http://pochodprozivot.cz>

Farní knihovna

Heller, Jan – Prudký, Martin: **Obtížné oddíly knih Mojžíšových** [Kostelní Vydří, Karmelitánské nakladatelství 2007, 182s.] - v Písmu je spousta oddílů, kterým současný čtenář nebude beze zbytku rozumět (např. Bůh mluví v množném čísle, tvrdost některých božích rozhodnutí, lidské slabosti vyvolených, apod.). Dva významní evangeličtí biblisté hledají odpovědi právě na takové otázky. Petráček, Tomáš: **Výklad Bible v době (anti-)modernistické krize** [Praha, OP Krystal 2006, 274s.] - životopis a dílo P. Vincenta Zapletala, OP. Tento dominikánský

kněz byl jedním z prvních českých absolventů Biblické školy v Jeruzalémě a svým dílem se řadí k nejvýznamnějším průkopníkům moderní katolické biblistiky.

Ryšková, Mireia: **První list Tesaloničským** [Praha, Centrum biblických studií 2007, 152s.] - bohatý komentář nejstaršího listu apoštola Pavla nám umožní sledovat šíření křesťanství v polovině 1. století. Autorka je docentkou katolické teologické fakulty UK v Praze a text vychází jako svazek č. 13 v nové edici nazvané Český ekumenický komentář k Novému zákonu. Současně jsme zakoupili také sv. 10 (Pokorný, Petr: List Efezským) a sv. 21 (Mrázek, Jiří: Zjevení Janovo). Edici budeme pozorně sledovat a postupně kompletovat.

Tiňo, Jozef (ed.): **Komentáře ke Starému zákonu - Exodus** [Trnava, Dobrá kniha 2013, 948 s.] –velmi obsáhlý výklad 2. knihy Mojžíšovy z produkce nakladatelství slovenských jezuitů. Vychází z nejstarších hebrejských (masoretských) a řeckých textů (Septuaginta) a je společným dílem mnohaleté spolupráce slovenských biblistů. Nejrozsáhlejší částí textu je samotný komentář, reflektující pohledy současných věd (historie, literární vědy, teologie), doplněný výkladem významu pro dnešní církevní a náboženskou praxi a komentáři církevních otců a židovských rabinů. Ve farní knihovně najdete i předcházející díly. První díl je věnován 1. Knize Mojžíšově (Genesis) a 2. díl. třem z tzv. “malých proroků” (Abdiáš, Jonáš, Micheáš).

Dnes bych vás milí čtenáři chtěl kromě již zmíněných knížek upozornit na jednu internetové stránky. Provozuje je Salesiánské středisko mládeže - dům dětí a mládeže Brno-Líšeň a najdete je na adrese <http://www.salesko.cz>. Kromě toho, že zde najdete pozvánku na spoustu různých akcí pro všechny věkové skupiny, je zde i zvukový archiv z přednášek, které se uskutečnily ve zdejším klubu SAVIO v uplynulých letech. A podle seznamu zjistíte, že jich skutečně bylo. Široká je i nabídka témat- od teologie, přes různé vědní obory až po zážitky z cest. Zvukové záznamy jsou ve formátu .mp3 a najdete je na adrese <http://www.salesko.cz/Salesko/ke-stazeni/>. Zde si je můžete poslechnout nebo i stáhnout (autoři vám to sami dovolují). Video záznamy najdete na serveru YouTube (<https://www.youtube.com/user/saleskosavio>), ale těch není zdaleka tolik.

Na shledanou nad knížkami se těší

Pavel Jelínek

Fotografie z 11. farního plesu ke stažení zde:

<http://ulozto.cz/xdK8v2t7/2014-01-25-xi-farni-ples-zidenice-rar>

Fotografie z předešlých deseti plesů najdete ve fotoalbu, které si můžete prohlédnout **ve farním klubu Václav** u kávy nebo čaje. Album s fotkami naleznete v pravé místnosti na polici ve skříni. Po prohlédnutí jej zase vraťte na své místo. Děkujeme.

Lucie Najbrová

Okénko nejen pro děti

Milé děti a všichni ostatní! Jestlipak jenom víte, čím je dnešní den významný? Začíná jím totiž POSTNÍ DOBA. Když do následujícího textu o Postní době doplníš slova z nápovědy, dozvíš se spoustu zajímavých informací, například i to, co znamená slovo půst.

Postní doba je liturgickým obdobím před _____. Trvá celkem _____ dní, ovšem neděle se do toho nepočítají, protože v neděli se nikdy nepostíme. Postní doba začíná dnem, který se nazývá _____ a v tento den nám kněz při mši svaté na čelo dělá křížek _____. Přitom říká: Čiňte _____ a věřte _____. Nebo říká jinou větu: Pomni, člověče, že jsi prach a v _____ se obrátíš. O to se snažíme samozřejmě i jindy, ale v postní době si na to dáváme pozor. Uvědomujme si a nezapomínejme na to, jak moc nás má Pán Bůh rád, když dál svého jednorozeného _____, aby nás svou smrtí vykoupil z _____ a svým vzkříšením nám ukázal naději na věčný život. Slovo „půst“ určitě nikdo z nás nemá moc v oblibě, ale je to moc prospěšná věc. Půst neznamená jen to, že nejíme _____ a jiné dobroty, že se nedíváme na televizi, ale také to, že se hezky a _____ chováme k druhým lidem, kamarádům a rodině a že se náš volný čas snažíme vyplnit dobrými skutky k ostatním.

popelem

Popeleční středa

pokání

40

evangeliu

Velikonocemi

prach

Syna

hříchů

pozorně

maso